MEDECINS SANS FRONTIERES
LÆGER UDEN GRÆNSER

Strandlodsvej 44, 2.
2300 København S
Danmark

Tel: +45 39 77 56 00
E-mail: info@msf.dk
Web: www.msf.dk

Donorservice
Tel: +45 39 77 56 56
E-mail: donorservice@msf.dk

LÆGER UDEN GRÆNSERS FOND

Strandlodsvej 44
2300 København S
Danmark

CVR-nr. 17 01 00 77

ÅRSRAPPORT 2017

25. regnskabsår

5041 0767
Svanemærket tryksag

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
PÅTEGNING OG ERKLÆRING	
Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors påtegning	4
LEDELSESBERETNING	
Oplysninger om fonden	8
Nøgletal	9
Ledelsesberetning	10
Læger uden Grænsers hovedaktiviteter	10
Læger uden Grænsers historie og organisation	10
Læger uden Grænser i Danmark	10
Internationalt arbejde i 2017	11
Læger uden Grænsers aktiviteter i Danmark	12
Analyse & Advocacy-enheden	12
Treatfood	13
Regnskabsberetning	15
Indtægter fra private midler	15
Omkostninger til fundraising og administration	15
Human Resources	16
Oplysnings og mediearbejdet 2017	17
Supportafdelingen	18
Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde	19
Bestyrelse og medlemskab	19
Forventninger til det nye år	19
Begivenheder efter regnskabsårets afslutning	20
ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR – 31. DECEMBER 2017	
Anvendt regnskabspraksis	21
Resultatopgørelse	27
Balance	28
Pengestrømsanalyse	30
Noter	31

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 for Læger uden Grænsers Fond.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af fondens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017.

Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af fonden, der er omfattet af regnskabet.

Herudover er det vores opfattelse, at der er etableret systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i fondens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de særlige risici, som fonden kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til godkendelse.

København, den 19. april 2018

Direktør:

Jesper H. Brix

Bestyrelse:

Kasper Pedersen	Heidi Christensen Formand	Marieke Leemreize
Mads Geisler	Mauro Lucardi	Anders Bæhring

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen og direktionen i Læger uden Grænsers Fond

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Læger uden Grænsers Fond for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 i overensstemmelse med vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i revisionsinstruks bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet §§ 15-20. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af fonden, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af fonden, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

København, den 19. april 2018
ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Alex Petersen
statsaut. revisor
MNE-nr.: mne28604

Oplysninger om fonden

Fonden

Læger uden Grænsers Fond
Strandlodsvej 44, 2
2300 København S

Telefon: +45 39 77 56 00
Hjemmeside: www.msf.dk
E-mail: info@msf.dk
CVR-nr.: 17 01 00 77

Formål/charter

Læger uden Grænser (MSF) er en organisation, som uden nogen form for diskrimination med hensyn til race, religion, tro eller politisk tilhørsforhold hjælper befolkninger i nød, ofre for menneskeskabte katastrofer eller naturkatastrofer og ofre for krigshandlinger.

Læger uden Grænser er en fuldstændig neutral og upartisk organisation, som i henhold til den universelle medicinske etik og retten til humanitær hjælp kræver fuld og uhindret frihed til at udføre sit arbejde.

Udsendte og ansatte i Læger uden Grænser lover at overholde de lægeetiske regler og være neutrale over for alle politiske, religiøse og økonomiske påvirkninger.

Alle udsendte og ansatte er opmærksomme på de risici og farer, de udsætter sig for, og de forlanger ikke andet vederlag til sig selv eller deres pårørende end det, Læger uden Grænser kan tilbyde dem.

Bestyrelse

Heidi Christensen, læge, formand
Marieke Leemreize, læge
Kasper Pedersen, læge
Mauro Lucardi, arkitekt
Mads Geisler, læge
Anders Bæhring, bygningskonstruktør
Michael G. Nielsen, direktør, suppleant
Kristoffer Vogler, læge, suppleant
Dan F. Schøler, logistiker, suppleant

Direktør

Jesper H. Brix

Revisor

Ernst & Young P/S
Osvald Helmuths Vej 4
2000 Frederiksberg, Denmark

Momsregistrering

Fonden er momsregistreret for så vidt angår køb og salg af merchandise.

HOVED OG NØGLETAL (tkr.)	2017	2016	2015	2014	2013
Indtægter ved indtægsskabende aktiviteter	175.079	175.782	199.371	186.058	146.019
Resultat af indtægtsskabende aktiviteter	148.537	152.297	175.897	162.654	126.955
Administrationsomkostninger og ikke fordelte fællesomkostninger	11.997	10.848	9.810	9.724	8.179
Finansielle poster, netto	14	12	20	70	51
Resultat før formålsbestemte aktiviteter	136.554	141.461	166.108	153.000	118.827
Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter	22.112	15.524	17.544	15.917	13.545
Årets resultat	114.442	125.937	148.564	137.083	105.282
Uddelinger	54.412	129.586	140.361	134.031	118.760
Aktiver tilhørende fondskapitalen	71.533	1.007	237	245	247
Anlægsaktiver	1.361	3.202	4.042	2.470	857
Omsætningsaktiver	13.769	62.885	44.230	40.047	40.482
Aktiver i alt	86.663	67.094	48.509	42.761	41.586
Bunden og reserveret egenkapital	71.533	1.007	237	245	247
Fri egenkapital	7.003	17.484	21.894	13.691	10.639
Egenkapital i alt	78.536	18.491	22.132	13.936	10.886
Kortfristede gældsforpligtelser	8.127	48.603	26.377	28.825	30.700
Passiver i alt	86.663	67.094	48.509	42.761	41.586
Gns. Antal ansatte på kontoret	37	31	28	28	27
Gns. Antal udsendte på danske kontrakter	31	33	25	22	19
Gns. Antal frivillige	21	21	9	8	7
Antal private bidragsydere	56.821	58.062	56.821	54.593	53.456
Nøgletal i %					
Overskudsgrad ved indsamlinger mv.	84,84	86,64	88,23	87,42	86,94
Administrationsprocent	6,85	6,17	4,92	5,23	5,60
Formålsprocent	43,71	82,55	79,20	80,59	90,61
Konsolideringsprocent	34,29	(2,08)	4,11	1,64	(9,23)
Sikkerhedsmargin	68,25	10,30	11,58	7,61	6,82
Soliditetsgrad	90,62	27,56	45,62	32,59	26,18
Andel - offentlig finansiering (UM/DANIDA)	-	13,65	18,47	22,40	25,89

Ledelsesberetning

Læger uden Grænsers hovedaktiviteter

Médecins Sans Frontières/ Læger uden Grænser Fond (Læger uden Grænser) intervenerer i nød- og krisesituationer for at redde liv og mildne lidelser forårsaget af uopfyldte medicinske behov og for at skabe menneskeligt acceptable forhold for befolkninger i nød.

Gennem sin medicinske indsats for og sit vidnesbyrd om nødstedte befolkningsgruppers situation bestræber Læger uden Grænser sig på at tilskynde til ændringer til fordel for disse grupper. Ved at påvirke det internationale samfund og de nationale regeringer arbejder Læger uden Grænser for at fremme en social og politisk reaktion, der respekterer og beskytter nødstedte menneskers værdighed og lever op til deres behov.

Læger uden Grænsers historie og organisation

Læger uden Grænser startede som den franske organisation Médecins Sans Frontières i 1971 og blev grundlagt af franske læger og journalister, som oplevede Biafrakrigen i Nigeria i slutningen af 1960erne. Sidenhen er organisationen vokset og består i dag af 21 institutionelle medlemmer / kontorer fordelt på Australien, Østrig, Belgien, Brasilien, Canada, Danmark, England, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Holland, Hong Kong, Italien, Japan, Luxemburg, Norge, Schweiz, Spanien, Sverige, Syd Afrika og USA. Der ud over er der oprettet kontorer i Argentina, Indien, Irland, Kenya, Libanon, Mexico, Syd Korea og Tjekkiet.

Médecins Sans Frontières er organiseret i fem europæiske hovedkvarterer eller 'Operative Centre' (OC) i Paris, Bruxelles, Amsterdam, Barcelona og Geneve, der koordinerer og administrerer bevægelsens medicinske og humanitære indsatser. Et internationalt kontor er baseret i Geneve og sørger for en samlet koordinering af organisationens aktiviteter. De øvrige nationale afdelinger - heriblandt Danmark - er tilknyttet et bestemt OC, som såkaldt partner-sektion.

Det internationale Médecins Sans Frontières udsendte igen i 2017 omkring 8.000 læger, sygeplejersker, laboranter, administratorer og logistikere etc. MSF arbejder i mere end 70 lande, og de udsendte nødhjælpsarbejdere samarbejder med omkring 37.700 lokalt ansatte medarbejdere. Det samlede reviderede regnskab for hele det internationale Médecins Sans Frontières kan findes på Læger uden Grænsers hjemmeside www.msf.dk efter 30. juni 2018.

Læger uden Grænser i Danmark

Læger uden Grænsers Fond er den danske afdeling af Médecins Sans Frontières og blev grundlagt i maj 1993.

Læger uden Grænser er en selvstændig fond med egen bestyrelse og ledelse. Formanden - og et af bestyrelsen udpeget medlem - fra den danske sektion er stemmeberettigede medlemmer af det internationale repræsentantskab (IGA – International General Assembly) og har lige stemmeret med et tilsvarende antal repræsentanter fra de øvrige sektioner samt særlige associationer (MSF Southern Africa, MSF East Africa, MSF Latin America, MSF South Asia). Desuden sidder et af Læger uden Grænsers bestyrelsesmedlemmer også i bestyrelsen for det Operationelle Center Bruxelles (OCB), hvor Læger uden Grænser er tilknyttet som partner-sektion.

Den danske afdeling af Læger uden Grænser foretog i 2017 72 udsendelser, samme niveau som 2016 - og bidrog med finansieringen af organisationens arbejde på projekter i mere end 50 lande.

Læger uden Grænsers Fond modtager hvert år donationer i form af arv og gaver. Læger uden Grænser blev i slutningen af 2016 opmærksom på, at fortolkningen af / praksis vedrørende bestemmelserne i lov om fonde og visse foreninger om uddeling af arv og gaver ikke var helt klar i forhold til indsamlings- og nødhjælpsorganisationer. Læger uden Grænser foretog derfor en gennemgang af sin praksis i forbindelse med modtagelse af arv og gaver og bad Civilstyrelsen om at bekræfte at håndteringen var korrekt samt et ønske om en drøftelse omkring procedurer ved modtagelse af arv og gaver. For at sikre, at Læger uden Grænser overholder Civilstyrelsens fortolkning af Fondsloven blev arvemidler, hvor det ikke tydeligt og præcist var formuleret, at "*det er testators hensigt og ønske, at arven til Læger uden Grænser skal anvendes til uddeling og ikke indgå i den bundne kapital*", indsat på en separat konto indtil sagen var afklaret med Civilstyrelsen. For 2017 udgør dette beløb 61 mio.kr. Læger uden Grænser har siden december 2016 været og er fortsat i dialog med Civilstyrelsen med henblik på, at få Styrelsens samtykke til, at disse midler kan blive uddelt og anvendt til Læger uden Grænsers arbejde med at yde medicinsk nødhjælp.

Internationalt arbejde 2017

Vinteren var hård i Serbien, og det gik særligt hårdt ud over de tusindvis af strandede mennesker på flugt. Lejrene i Serbien var overfyldte, og det betød, at tusindvis af mennesker fra blandt andet Syrien og Afghanistan søgte tilflugt i forladte bygninger. Der var hverken varme eller rindende vand, og temperaturen var i januar på omkring minus 20 grader. Vi ydede lægehjælp og installerede varmeapparater. Desuden forhandlede vi med myndighederne om at tilbyde bedre forhold.

En ny vaccine mod diarré blev lanceret, så sygdommen kan blive udryddet. Diarré koster hver dag omkring 1.300 børn livet. Vaccinen er effektiv mod den farlige rotavirus-infektion, som er den primære årsag til, at børn udvikler diarré. Den færdige vaccine er resultatet af et stort forsøg, som Læger uden Grænser har været med til at udføre i Niger. Vaccinen er billigere end allerede tilgængelige vacciner, og kan holde sig i flere måneder under høje temperaturer.

En af 2017s store menneskelige katastrofer var konflikten i Sydsudan. Over en halv million mennesker var på dette tidspunkt flygtet fra Sydsudan til nabolandet Uganda på grund af konflikten i deres hjemland. Læger uden Grænser arbejde både i Syd Sudan og stod klar i lejrene i Uganda med medicinsk hjælp. Desuden sørgede organisationen også for rent drikkevand. Alene i lejren Palorinye rensede vi i april måned 52 millioner liter vand, som vi pumpede op fra Nilen.

2017 var også året, hvor Læger uden Grænser vendt tilbage til Somalia efter en pause på fire år. Pausen var en konsekvens af en række voldsomme angreb på organisations ansatte tilbage i 2013. Beslutningen om at vende tilbage blev taget under nøje overvejelser og dialog med myndighederne. I løbet af maj og juni behandlede vi 349 børn under 5 år med alvorlig og livstruende underernæring, mens 201 børn blev indlagt i isolation og behandlet for mæslinger. Dertil kom 2.297 konsultationer på børneafdelingen.

Vi havde som nogle af de eneste adgang til detentionscentrene i Libyen. Her kunne vi i sommeren

rapportere om forfærdelige forhold for de tilbageholdte mænd, kvinder og børn. Seksuel vold og andre typer af overgreb var en del af de daglige ydmygelser. Læger uden Grænser er stadig tilstede i detentionscentrene, hvor vi yder lægehjælp.

I forbindelse med et udbrud af mæslinger i DR Congo vaccinerede Læger uden Grænser én million børn mod den smitsomme og dødelige sygdom. Vi behandlede der ud over 41.000 smittede børn i perioden november 2016 til juli 2017.

Ifølge FN er over halvdelen af Syriens befolkning tvunget på flugt. Seks millioner er internt fordrevne. Mange af de fordrevne har meget dårlig adgang til såvel mad som lægehjælp. Det gælder især i de belejrede områder. I lejren Ain Aissa cirka 60 kilometer fra byen Raqqa tog Læger uden Grænser imod de mange flygtninge, som kom hertil. Da kamphandlingerne i Raqqa sluttede åbnede Læger uden Grænser blandt andet en klinik for at hjælpe de mennesker, som vendte hjem til at en by, hvor landminer, lureminer og ueksploderede bomber til dato udgør en kæmpe sikkerhedsmæssigt problem for civilbefolkningen.

Det hårdt prøvede land Yemen blev i foråret ramt af en voldsom koleraepidemi. I begyndelsen af august rundede tallet af formodede smittede flere end 430.000 mennesker. Den farlige marvetarmsygdom er meget smitsom og kunne sprede sig så voldsomt, fordi sundhedssystemet i landet var brudt sammen på grund af den væbnede konflikt, der hærger landet. Fra april til august behandlede Læger uden Grænser 82.000 patienter på vores 20 særlige kolerabehandlingscentre.

I 2017 flygtede over 650.000 Rohingyar fra Myanmar til Bangladesh. I Bangladesh driver Læger uden Grænser 15 sundhedstilbud, heraf er der fem klinikker med faste sengepladser. Over 200.000 mennesker har her modtaget ambulant behandling, og næsten 5.000 patienter har været indlagt fra slutningen af august til slut december 2017. Ud over at yde medicinsk nødhjælp, hjælper Læger uden Grænser også med at sikre rent vand blandt andet gennem vandrensningssystemer. Samtidigt forsøger vi at forebygge og reagere på udbrud af epidemier så som difteri og kolera.

Læger uden Grænsers aktiviteter i Danmark

Analyse & Advocacy-enheden

AAU's arbejde fokuserer på at formidle viden/oplysninger om de medicinske, humanitære problemstillinger, vi møder i Læger uden Grænsers arbejde som international, medicinsk nødhjælpsorganisation. I specifikke situationer opfordrer vi beslutningstagere til handling, der kan medvirke til positive ændringer for de udsatte befolkningsgrupper, vi arbejder med.

Advocacy-aktiviteter har i 2017 haft fokus på adgang til medicin og behandling for udsatte befolkningsgrupper, International Humanitær Lov, samt den humanitære situation for mennesker på flugt. Denne indsats er sket både gennem bilateral dialog med andre organisationer, politikere, embedsmænd og fagpersoner, samt gennem offentlig kommunikation i samarbejde med kommunikationsafdelingen, herunder Danmarks Indsamlingen.

I 2017 har enheden haft særligt fokus på at bringe Læger uden Grænsers arbejde tættere på befolkningen gennem events. Kampagnen, Staying Alive, oprindeligt udviklet af Læger uden

Grænser i Barcelona, sætter fokus på, hvordan mennesker lever og overlever i krigsområder og på flugt.

Nye digitale kommunikationsformer er blevet benyttet, særligt Virtual Reality 360°-videoer, samtidig med den direkte dialog mellem den besøgende og en tidligere udsendt fra Læger uden Grænser. Virtual Reality-videoerne udgør et helt nyt og spændende advocacy-værktøj for Læger uden Grænser, hvor folk kan komme så tæt på virkeligheden i felten som overhovedet muligt. Dermed kan Læger uden Grænser skabe en tættere relation mellem befolkningen i Danmark og vores patienter ude i verden. I 2017 viste vi tre videoer der fortalte historien om at være patient på et hospital i en krigszone, situationen for flygtninge i Sydsudan og flugten over Middelhavet. "Staying Alive" var en stor succes i 2017 og blev benyttet på Folkemødet på Bornholm, Kulturnatten i København, samt flere andre steder i landet.

Et nyt fokusområde for AAU i 2017 var operationel, medicinsk forskning (OMR) og muligheden for at bidrage til arbejdet i felten gennem et konkret OMR-projekt. I 2017 blev en OMR officer projektansat i AAU på deltid for at afdække muligheder for projektudvikling.

AAU afrapporterede i 2017 for sidste gang på partnerskabsaftalen med Danida for 2016. Aftalen er nu ophørt efter MSF's internationale beslutning om ikke længere at modtage midler fra Danida ved udgangen af 2016. AAU mødtes i 2017 med minister for udviklingssamarbejde, Ulla Tørnæs, for at diskutere vores fokusområder i relation til Danmarks udviklingsstrategi, og vi arbejder på at fortsætte en dialog med Danida baseret på fælles interesseområder.

TreatFood

Baggrund:

TreatFOOD er et forskningssamarbejde mellem Institut for Idræt og Ernæring (NEXS), Københavns Universitet, og Læger uden Grænser. Formålet er at forbedre kvaliteten af og adgangen til behandling af moderat akut underernæring gennem udvikling af nye specialudviklede og omkostningseffektive ernæringsprodukter og kapacitetsopbygningen af lokale partnere i Afrika.

Læger uden Grænser ønsker med dette projekt at bidrage til ny viden til behandling af de 33 millioner børn, der i øjeblikket lider af moderat akut underernæring, og til hvem, der ikke findes en effektiv, standardiseret international anerkendt behandling, således at internationale retningslinjer til behandling af moderat akut underernæring kan blive udviklet kost-effektivt. Dermed håber vi på at kunne bidrage til at reducere global børnedødelighed og sygdomme som følge af underernæring.

Projektet startede i januar 2010 og dataindsamling blev afsluttet i 2016. Det er støttet af Danida med 10 mio.kr. og af Læger uden Grænser i Norge og Danmark med henholdsvis 5,9 mio.kr. og 4,7 mio.kr. Desuden har World Food Program bevilliget 2,4 mio.kr. og Arvid Nilssons Fond 2,0 mio.kr. kr. til projektet; i alt 25,0 mio.kr.

Aktiviteter 2017:

Projektaktiviteter i Burkina Faso blev startet i 2013 og fortsatte til 2016, hvor alle 5 trial sites var

velfungerende. I alt 1609 børn blev inkluderet i projektet, hvor de fik 3 måneder med ernæringssupplement og blev fulgt op efter yderligere 3 måneder. Projekt aktiviteterne, der havde mere end 80 ansatte, samt ca. 120 community health workers tilknyttet til opfølgning af børnene, er nu afsluttet som planlagt og dataanalyse blev påbegyndt i 2017.

4 PhD studerende har været direkte tilknyttet projektet, hvoraf tre var indskrevet på Københavns Universitet, og en var indskrevet på University of Ouagadougou, Burkina Faso. Alle 4 PhD studerende har forsvaret deres PhD.

Hovedresultaterne af Treatfood er offentliggjort i en række anerkendte internationale tidsskrifter så som PLOS: http://journals.plos.org/plosmedicine/article?id=10.1371/journal.pmed.1002387, og der forventes at blive publiceret yderligere artikler baseret på Treatfood data.

På nuværende tidspunkt har Treatfood sat nye standarder for forskning i behandling af moderat underernæring, og resultaterne kan bruges til at vælge den mest kost-effektive behandling, og sikre at flere børn bliver behandlet.

Regnskabsberetning

Indtægter fra private midler

Årets samlede indtægter fra private midler udgjorde 171,1 mio. kr. (147,5 mio.kr. i 2016). Endvidere blev 0,2 mio.kr. realiseret ved egen virksomhed, hvilket var omkring samme niveau som 2016.

Alle indsamlede midler kom i 2017 fra private bidragydere, herunder 63,2 mio. kr. fra arveindtægter og legater, 5 mio. kr. fra virksomheder, 8,8 mio. kr. fra fonde og 8,8 mio. kr. fra indsamlinger og arrangementer.

Stigningen på 23,6 mio. kr. i de samlede private indtægter fra 2016 til 2017 skyldtes hovedsageligt en markant vækst i indtægterne fra arv og legater på 24,6 mio. kr. og en mindre stigning på 2,5 mio. kr. i indtægter fra private husstande. Endvidere steg indtægter fra Fonde med 1,8 mio. kr. Omvendt havde vi en nedgang i bidrag fra virksomheder på 2,6 mio. kr. og et fald i indtægter fra indsamlinger og arrangementer på 2,6 mio. kr.

Danmarks Indsamlingen bidrog i 2017 med en indtægt på 5,5 mio. kr., og Læger uden Grænsers individuelle landsindsamling genererede i alt et overskud på 2,3 mio. kr.

Andre midler mio. kr. 3,8 bestod af momskompensation fra SKAT, distributionstilskud fra Biblioteksstyrelsen samt af tilskud fra Udlodningsmidlerne til delvis dækning af administrative omkostninger.

Omkostninger til fundraising og administration

I 2017 udgjorde de samlede fundraising omkostninger 26,4 mio. kr. mod 23,4 mio. kr. i 2016. Der blev i 2017 foretaget investeringer til udvidelse af kapaciteten i Fundraising. Dette for at øge aktivitetsniveauet mod det private marked, til kompensation for bortfaldet af indtægter fra Danida. I den forbindelse blev der bl.a. investeret ekstra i Læger uden Grænsers anden individuelle Landsindsamling i maj.

I 2017 udgjorde de samlede administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger 12,0 mio.kr., hvilket var i overensstemmelse med det forventede. For 2016 udgjorde omkostningerne 10,8 mio.kr.

Omkostninger til ledelse og generel administration for Læger uden Grænsers kontor i Danmark steg i 2017 til 9,7 mio.kr. mod 9,0 mio.kr. i 2016 svarende til 5,5% af de samlede indtægter.

Årets administrationsprocent blev således 6,9% mod 6,2% i 2016.

Derudover bidrog det danske kontor med en del af omkostningerne til Læger uden Grænsers internationale kontor i Geneve. Beløbet udgjorde i 2017 2,3 mio.kr. mod 1,8 mio.kr. i 2016.

Årets resultat efter fradrag af omkostninger til formålsbestemte aktiviteter udgjorde 114,4 mio.kr.

Efter overførsel af 4,7mio.kr., der ved udgangen af 2016 var hensat til senere uddelinger, var der i alt 119,1 mio.kr. til rådighed for 2017.

Årets uddelinger udgjorde i alt 54,4 mio.kr. Herefter resterede ved udgangen af 2017 64,7 mio.kr., hvoraf øremærkede midler på i alt 3,4 mio.kr. blev overført til reserver for senere uddelinger, 61,3 mio.kr. blev overført til den disponible kapital.

Læger uden Grænser ønsker, at minimum 80% af de indsamlede midler går til arbejdet i felten. Dvs. at udgifter til administration og fundraising ikke overstiger 20%. I 2017 endte vi, trods ekstra investeringer, på et nogenlunde tilfredsstillende niveau, idet årets overskudsgrad ved indsamlinger m.v. udgjorde 84,9%.

En væsentlig årsag til, at Læger uden Grænser fortsat kan sende så relativt stor en andel af indtægterne direkte til nødhjælpsarbejdet, er det store frivillige arbejde, der lægges i organisationen. Også i 2017 arbejdede et stort antal frivillige på Læger uden Grænsers kontor i København og i frivilliggrupper rundt om i Danmark.

Human Resources

HR-afdelingen arbejder på fire strategiske niveauer: på nationalt niveau i Danmark, på nordisk niveau, på Operationelt Center niveau og på internationalt niveau. Opfyldelsen af det overordnede mål om at være en attraktiv og ansvarlig arbejdsgiver i Danmark er meget afhængig af, at der er en sammenhæng mellem de enkelte niveauers strategier.

HR afdelingen består af 5,2 fuldtidsansatte og er ansvarlig for rekruttering, udvikling og fastholdelse af tre kategorier ansatte: udsendte (expatriates), kontoransatte og frivillige.

I 2017 udgjorde det samlede vederlag til løn og pension til Læger uden Grænsers Management Team i Danmark, på 6 personer, kr. 3.850.475.

I 2017 faldt antallet af udsendelser marginalt til 72 udsendelser. Året bar igen præg af mange udsendelser på længerevarende udsendelseskontrakter, da størstedelen af de udsendte arbejdede på almindelige projekter. Andelen af kortere katastrofeudsendelser var mindre i 2017 sammenlignet med tidligere år. Sydsudan, Irak og Bangladesh var store udsendelseslande, hvor medarbejdere har arbejdet på store projekter der varetager de brede sundhedstjenester til flygtninge og intern fordrevne befolkningsgrupper og krigsskadede patienter efter Mosuls fald. Derudover var der en del udsendelser til lande som Sierra Leone hvor sundhedssystemet er ved at rejse sig efter ebola-epidemien i 2014-2015, Etiopien og Afghanistan som historisk altid er store udsendelseslande pga. fattigdom og konflikt og Yemen hvor MSF både arbejdede med krigskirurgi og adgang til sundhedsydelser og var med til at bekæmpe en koleraepidemi. MSF Danmark sendte også udsendte til kroniske konflikter som Den Centralafrikanske Republik, DR Congo, Syrien og Nigeria. Endvidere var der en del udsendte som arbejdede med flygtninge og migrantsituationen i og omkring Middelhavet. Dette inkluderede støtte til MSF's arbejde på "Search and Rescue" bådene i Middelhavet, i lejrene i Grækenland og Serbien men også i det nordlige Afrika og landene omkring Syrien. Der var også nogle få udsendelser til nye projekter i Venezuela og Nauru.

I 2017 var de største enkelt grupper af udsendte sygeplejesker og læger hhv. 18 og 15% af udsendelserne. Ikke medicinske udsendelser steg i 2017 til at omfatte 57% af alle udsendelser.

Antallet af førstegangsudsendte steg igen i 2017 til at omfatte 35% af alle udsendelser. Antallet af erfarne koordinatorer var stabilt på 22% af alle udsendelser.

Efter flere år med store katastrofer har 2017 vist at Læger uden Grænser stadig kan bidrage til de længerevarende projekter med kvalificeret personale selvom den største styrke i den danske udsendelsespulje historisk har været til de akutte katastrofer.

I løbet af året blev der afholdt månedlige informationsmøder på kontoret i København og i Århus. Endvidere er der afholdt arrangementer på Københavns Universitets medicinstudie og Århus Universitet. HR afdelingen har deltaget i diverse karrieremesser, specialedage, professionshøjskoler og internationale konferencer rundt om i landet. Endvidere er der afholdt tre PPD-kursus (internationalt forberedelseskursus med henblik på udsendelse) på Fredensborg Vandrehjem med deltagelse af ny-rekrutterede medarbejdere fra flere lande. Efter endt udsendelse er der blevet tilføjet en Nordisk Returnee Workshop hvor hjemkommende udsendte mødes med kollegaer fra Norge og Sverige i en weekend for at tale om at komme hjem. Denne workshop er et samarbejde mellem de tre nordiske sektioner og bliver på tur afholdt hver 3. måned i et af landene.

Læger uden Grænser har, i samarbejde med en dansk gynækolog og den Internationale arbejdsgruppe for reproduktiv sundhed og seksuel vold, haft stor succes med at afholde kurser i Advanced Life Support in Obstetrics (ALSO) for jordemødre, gynækologer og almindelige læger. På dette kursus undervises der i internationale anerkendte teknikker, som bruges i akutte kriser i en fødselssituation. Dette kursus er nu spredt til felten, hvor der i 2017 blev afholdt kurser i en lang række projektlande. Endvidere er porteføljen af internationale kurser blevet udvidet med et kursus i behandling af seksuel vold. Dette kursus udbydes til jordemødre, gynækologer, sygeplejersker og andet relevant personale der arbejder eller skal arbejde på MSF's projekter for behandling af seksuel vold. Der blev endvidere tilføjet et instruktørkursus således at kurset også kan gives i felten for det personale der ikke har mulighed for at rejse.

Læger uden Grænser har på kontoret i København et stort antal frivillige, som støtter os med deres arbejdskraft og kompetencer i den udstrækning det er muligt. De frivillige er tilknyttet afdelingerne og hjælper os med forfaldende administrative opgaver. Ud over de kontorfrivillige har vi frivillige satellitgrupper i Odense, Aarhus og Aalborg. Derudover har vi en gruppe Medicin studerende i København og en frivillig gruppe som støtter os med oversættelser.

Oplysnings og mediearbejdet 2017

2017 bød igen på omfattende pressearbejde – både gennem de traditionelle medieplatforme og på de sociale medieplatforme. Vi havde god succes med at nå ud til danskerne gennem brugen af sociale medier og vi bliver ved med at se en stigning i antal personer, der gerne vil følge Læger uden Grænser gennem Twitter, Facebook og Instagram.

Mediemæssigt var der en god forespørgsel efter interviews. På grund af Læger uden Grænsers tilstedeværelse i blandt andet Yemen, Syrien, Syd Sudan og på Middelhavet kunne vi gennem medierne fortælle om de reelle forhold for mennesker, der lever i krigsområder eller er på flugt. Særligt vores indsats på Middelhavet med Search & Rescue skabte stor opmærksomhed, og vi måtte igennem året gentagne gange forklare baggrunden for vores livreddende humanitære medicinske indsats på havet. I det hele taget fyldte vores arbejde med mennesker på flugt en stor del af arbejdet

i 2017, da vi både arbejder i de lande som mennesker flygter fra og i flere af de lande, som de sidenhen opholder sig i eller flygter igennem. Som en af de eneste organisationer, der arbejder i nogle af detentionscentrene i Libyen, har vi blandt andet kunne berette om de voldsomme og umenneskelige forhold, som flygtninge og migranter bliver tilbageholdt under her.

Syrien var desværre igen i 2017 et vigtigt område, da nøden her fortsat er stor. Bombninger og angreb på medicinsk personale, klinikker og hospitaler fortsatte ufortrødent og udgjorde en stor risiko faktor i forhold til at kunne få hjælpen frem. Læger uden Grænser er en af de få organisationer, der er tilstede i Syrien, enten direkte eller gennem netværk af syrisk medicinsk personale, hospitaler, klinikker med videre. Vi har i 2017 fortsat opfordret til at både stats- og ikkestatslige væbnede aktører standser bombninger af og angreb på hospitaler, humanitære nødhjælpsarbejdere og medicinsk personale. Det er bydende nødvendigt, hvis vi fortsat skal kunne få adgang til de allermest sårbare patienter i verden

2017 betød også et skift i kommunikationsteamet. Rasmus Baastrup tiltrådte som ny kommunikationsdirektør og en ny presseansvarlig, Souha Al-Mersal, blev ansat til start i 2018. Det har medført en positiv ændring i måden vi arbejder på med at fortælle om hvad vi oplever gennem vores arbejde rundt om i verden. Læger uden Grænser er fortsat den organisation, der har den højeste troværdighed blandt den danske befolkning, og den organisation, som flest danskere gerne vil støtte. Vores oplysnings- og mediearbejde udgør et vigtigt element i at kunne fastholde denne tillid.

Kommunikationsafdelingen arbejdede tæt sammen ved vores programafdeling om flere kampagner og om events på Folkemødet på Bornholm – blandt andet med fortællinger fra mennesker, der selv havde oplevet at være på flugt. Vores kampagne "Staying Alive" blev lanceret her, og omhandler årsagerne til at mennesker flygter, bombning af hospitaler og selve flugten.

Foredragene fra tidligere udsendte fortsatte i hele landet i 2017 – og vores hjemvendte expats var ude hos foreninger over 35 gange for at fortælle om deres medicinske arbejde i felten. Desuden var afdelingen i kontakt med over 500 andre interesserede – fortrinsvis skolebørn og studerende, som ønskede at få mere at vide om vores arbejde.

Support afdelingen

Supportafdelingen består af i alt 4,6 medarbejdere samt en række tilknyttede frivillige som har forfaldende opgaver inden for finans, jura, IT support og vedligehold. Vores reception er hovedsageligt bemandet med frivillig arbejdskraft – personer, der har mulighed for give nogle timer af deres fritid som støtte til organisationen.

Supportafdelingen har været ansvarlig for det danske kontors flytning til nye lokaler i juni 2017. Flytningen har indebåret en væsentlig årlig besparelse, i kombination med at vi nu er placeret i lokaler som er bedre egnede til samarbejde på tværs af afdelinger.

I løbet af 2017 har vi valgt at separere ansvaret for vores CRM-system Salesforce og vores kontor IT, for at sikre høj fokus og de rigtige kompetencer inden for CRM udvikling, IT drift og IT sikkerhed.

Samarbejdet med Amesto, vores nordiske systempartner fortsætter, med implementeringen af et nyt rapporterings-system. Omkostninger dækkes af den 3 årige CSR aftale som MSF har indgået med Amesto.

Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde

I alt 1,1 mio.kr. blev i 2017 ydet til Læger uden Grænsers internationale videnskabelige arbejde. Heraf bidrog Læger uden Grænser i 2017 med 0,5 mio.kr. til DNDi. DNDi projektet forsker i nye medicinske præparater til de oversete sygdomme som malaria og Chagas disease (www.dndi.org).

Herudover begyndte det danske kontor i 2006 at yde bidrag til MSF's Access-projekt. Bidraget steg i 2017 til 0,6 mio.kr. Access-projektet har til formål at sikre adgang til livsvigtig medicin. Projektet henvender sig til producenter, regeringer, private interessenter og internationale organisationer for at skabe holdbare løsninger, der kan sikre adgangen til billig og god medicin til de sygdomme, som rammer mange mennesker i de fattige lande.

Bestyrelse og medlemskab

Læger uden Grænsers bestyrelse modtager ikke vederlag for sit arbejde. Bestyrelsesmøder afholdes månedligt, hvoraf mødernes første del er åbent for interesserede medlemmer af repræsentantskabet, frivillige såvel som ansatte.

Forventninger til det nye år

For at sikre at Læger uden Grænser arbejder effektivt og fokuseret, blev der i 2017 formuleret en ny strategi, der skal støtte op om organisations arbejde i både ind- og udland. Denne strategi har medført en reorganisering af måden at arbejde på i det danske kontor, hvor fokus vil være på at skabe synergier mellem afdelinger og personer for at nå fælles mål. Der er en forventning om at nå endnu bedre resultater uden at tilføre flere ressourcer men i stedet arbejde endnu mere effektivt og fokuseret.

I 2017 flyttede Læger uden Grænser fra den daværende adresse på Dronningensgade 68, 1420 København K til Strandlodsvej 44, 2300 København S. Lokalerne på Strandlodsvej har det samme kvadratmeter antal som på Dronningensgade. Lokalerne på Dronningensgade gav dog ikke mulighed for at udnytte kvadratmeterne optimalt, hvilket er muligt på Strandlodsvej. Ved at flytte til Strandlodsvej er der opnået en årlig besparelse på kr. 400.000 i lejeomkostninger.

I Læger uden Grænser har vi i det forløbne år arbejde med den nye EU forordning GDPR. Dette arbejde fortsættes i 2018 i henhold til de givne retningslinjer og anvisninger.

I 2018 vil millioner af mennesker stadig være på flugt fra krig, konflikt, sygdomme og fattigdom. I Læger uden Grænser vil vi fortsat gøre alt hvad vi kan for at sikre, at disse mennesker får den fornødne hjælp. Hjælpen vil blive givet både i de lande, hvor mennesker er flygtet fra, i nabolandene og i lande længere væk som Syd og Nord Afrika, Europa, Indonesien, Bangladesh,

Mellemamerika m.v.

I løbet af 2017 har vi set gentagne angreb på hospitaler, klinikker, medicinsk personale og nødhjælpsarbejdere. Læger uden Grænser vil i 2018 fortsat være engageret i initiativer, der skal sikre, at disse angreb stoppes, sikre ordentlig monitorering og ansvarspålæggelse, hvis en hændelse skulle opstå. At krigens parter overholder Krigens Love er essentielt for at vi kan sikre, at hjælpen kommer frem til de der har mest brug for det.

Læger uden Grænser vil i 2018 fortsætte med at fokusere på de særlig udsatte kvinder og børn i de lande og områder, hvor Læger uden Grænser arbejder, ligesom organisationen vil arbejde videre med emnerne omkring adgang til medicin og behandling, tuberkulose, HIV/AIDS og oversete humanitære katastrofer.

Læger uden Grænser afholder endnu en landsindsamling i 2018, som vil foregå søndag den 27. maj. Landsindsamlingen vil nå ud til store dele af landet og målet er, at få 7.500 indsamlere, der skal nå 100 definerede indsamlingsområder. Der ud over forsøges med en kontantløs indsamling for at nå ud til flere og samtidigt nedsætte administrationsomkostningerne. Ud over indtægt er målet at skabe synlighed omkring Læger uden Grænsers arbejde, således at kendskabet bliver differentieret.

Læger uden Grænsers generalforsamling og bestyrelse besluttede i foråret 2016 at feltbaseret, medicinsk forskning skal oprettes som nyt indsatsområde for MSF Danmark. Forarbejdet blev startet op i 2017 og en deltidsressource ansat i starten af 2017. Flere muligheder er opstået i løbet af 2017, og disse vil blive forfulgt i 2018.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsåret indtruffet væsentlige begivenheder, der påvirker dette regnskab.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten udarbejdes efter vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Årsrapporten er endvidere aflagt med udgangspunkt i retningslinjer, udarbejdet af en arbejdsgruppe under danske indsamlingsorganisationers organisation ISOBRO. Retningslinjerne er udarbejdet med henblik på at styrke legitimiteten og transparensen i årsregnskaber aflagt af medlemmer af ISOBRO i form af fælles principper, begreber m.v. Læger uden Grænsers Fond modtager støtte i henhold til forskellige støtteordninger, som indeholder krav til regnskabsaflæggelsen. Disse indgår ligeledes i årsrapporten.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til året før.

Valutaomregning
Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter transaktionsdagens kurs. Monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens valutakurser.

Realiserede og urealiserede valutakursgevinster og -tab indgår i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Resultatopgørelse

Indtægter

Fondens indtægter indeholder primært private midler.

Indtægterne opdeles i frie midler, hvortil der ikke er knyttet særlige betingelser fra giver, samt i øremærkede midler, hvor giver har betinget sig, at anvendelsen af donationen skal opfylde nogle nærmere fastsatte mål eller lign.

Midler, der er bestemt til uddeling, indregnes i resultatopgørelsen, når disse modtages. Gave- og arvebeløb, som ikke er bestemt til uddeling, indregnes direkte på den bundne egenkapital. Indtægter ved egen virksomhed, der omfatter salg af smykker og julekort m.v., indregnes ved fakturering.

Kontante tilskud, ydet til køb af aktiver, indtægtsføres. Tilskud givet i form af aktiver indtægtsføres med den skønnede værdi af aktivet, når denne kan opgøres med tilstrækkelig sikkerhed. Værdien af det arbejde, som frivillige og ulønnede udfører på fondens kontor i København, indregnes ikke i resultatopgørelsen.

Omkostninger

Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter omfatter eksterne omkostninger, direkte henførbare lønomkostninger ved fundraisingaktiviteter samt afskrivninger på it-systemer til fundraising.

Omkostninger til fundraising omfatter alle omkostninger afholdt med henblik på at etablere og sikre den brede kreds af donorer, som er altafgørende for Læger uden Grænsers virksomhed. Heri indgår også andel omkostninger til løbende information til Læger uden Grænsers faste bidragydere samt andel af omkostninger til andre publikationer om Læger uden Grænsers og Médecins Sans Frontières' aktiviteter og opnåede resultater.

Omkostninger ved egen virksomhed, der omfatter køb af smykker og julekort m.v., indregnes når de afholdes.

Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger
Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger omfatter administrative eksterne omkostninger, herunder omkostninger til kontorlokaler og kontoromkostninger, lønomkostninger vedrørende ledelse og administration, samt afskrivninger på indretning af lejede lokaler og administrative it-systemer. Endvidere indgår andel af omkostninger til løbende information til Læger Uden Grænsers faste bidragydere samt til omkostninger til udarbejdelse af fondens årsberetning.

Finansielle poster
Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen under "Andre indtægter" med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger samt realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende transaktioner i fremmed valuta.

Realiserede og urealiserede kursgevinster vedrørende fondens bundne aktiver tilhører pr. definition den bundne kapital og indregnes derfor direkte på fondens bundne kapital under egenkapitalen.

Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter
Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter omfatter bidrag til projektstyring, informations- og fortalervirksomhed samt bidrag til forskning og andet humanitært arbejde.

Bidrag til projektstyring omfatter bidrag til dækning af omkostninger ved de operationelle centres styring af de humanitære projekter.

Informations- og fortalervirksomhed omfatter aktiviteter, der har til formål at informere om Læger uden Grænsers/Médecins Sans Frontières' humanitære indsats.

Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde omfatter Læger uden Grænsers støtte til videnskabelige undersøgelser, for eksempel støtte til udvikling af ny effektiv prisbillig medicin eller forbedringer af bestående medicin med henblik på gøre bedre medicin tilgængelig for nødlidende befolkningsgrupper.

Af- og nedskrivninger
Af- og nedskrivninger omfatter af- og nedskrivninger på materielle anlægsaktiver. Anlægsaktiverne afskrives lineært på grundlag af kostprisen, baseret på følgende vurdering af brugstiderne og scrapværdierne:

	Brugstid	Scrapværdi
Software	3 år	0
Indretning af lejede lokaler	5 år	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4 år	0

Uddelinger
Resultatdisponeringen viser, hvordan årets resultat er disponeret med hensyn til uddelinger og konsolidering. De disponerede uddelinger anses således i medfør af lov om fonde og visse foreninger samt fondens formål som en resultatdisponering og ikke som en driftsudgift.

Bevilgede donationer til konkrete projekter betales til de projektansvarlige organisationer i takt med, at organisationerne forelægger endelige projektregnskaber. Bevilgede, men endnu ikke udbetalte, donationer til konkrete formål, hensættes ved årets overskudsdisponering til senere uddeling og indregnes under egenkapitalen til særlige reserver for henholdsvis øremærkede midler og frie midler.

Balancen
Balancen er, i overensstemmelse med fondslovens regler herom, opdelt i en bunden og en disponibel del.

Summen af fondens bundne aktiver skal til enhver tid være identisk med fondens bundne kapital.

Mellemregning mellem de bundne og disponible aktiver kan opstå som følge af bestyrelsens beslutninger om konsolidering i medfør af årets resultatdisponering.

Investeringsbeviser
Beholdningen omfatter børsnoterede investeringsbeviser, der måles til kursværdien på balancedagen.

Materielle anlægsaktiver
Materielle anlægsaktiver omfatter indretning af lejede lokaler på fondens hovedkontor i København, samt driftsmateriel og inventar, herunder it-udstyr, der anvendes i administrationen. Materielle anlægsaktiverne måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Lejede lokaler afskrives over 5 år. Driftsmateriel og inventar afskrives over 4 år.

Software under udførelse og forudbetalinger i relation hertil
Software (it-systemer) anvendes til varetagelse af fondens administrative opgaver og fundraising opgaver. Værdien af særskilte edb-programmer måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Egenudviklede, færdiggjorte systemer måles til summen af medgåede omkostninger med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. It-systemer afskrives over 3 år.

Lagerbeholdninger
Lagerbeholdninger består af smykker og julekort m.v. og måles til kostpris på grundlag af FIFO-princippet eller til nettorealisationsværdi, hvis denne er lavere.

Tilgodehavender
Tilgodehavender fra salg og andre tilgodehavender m.v. måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab. Periodeafgrænsningsposter under tilgodehavender omfatter forudbetalte omkostninger der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Likvide beholdninger
Likvide beholdninger består af bankindestående og kontante midler.

Egenkapital
Fondens egenkapital består af den bunden kapital, der i henhold til fondsloven ikke må anvendes til uddeling, samt af den disponible kapital, der består af modtagne øremærkede midler og frie midler, der endnu ikke er anvendt til uddeling.

Bunden kapital
Fondens bundne kapital består af midler, der forelå ved fondens stiftelse, hvad der efterfølgende er tilført i form af arv og gaver, der af givere ikke er bestemt til uddeling, samt beløb til konsolidering, besluttet af bestyrelsen ved den årlige resultatdisponering.

Reserver for øremærkede og frie midler
Bevilgede donationer og indsamlede midler, der ikke når at blive anvendt inden årets udgang, hensættes til reserver for øremærkede og frie midler ved årets resultatdisponering. Når midlerne anvendes, indregnes anvendelsen som uddelinger i efterfølgende års resultatdisponering.

Reserverne måles til nominel værdi, idet de som hovedregel forventes anvendt inden for 1 - 2 år. Bevilgede donationer, som undtagelsesvist ikke kan anvendes efter deres formål, disponeres efter nærmere aftale med de pågældende donorer.

Disponibel kapital

Fondens disponible kapital består af overført andel af resultater for året og tidligere år, som endnu ikke er uddelt eller overført til reserve for øremærkede midler eller reserve for frie midler.

Kortfristede gældsforpligtelser
Kortfristede gældsforpligtelser omfatter leverandørgæld, gæld til tilknyttede organisationer under Medecin Sans Frontieres samt andre gældsforpligtelser. Kortfristede gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, som i al væsentlighed skønnes at svarer til dagsværdien.

Skat af årets resultat og udskudt skat
Årets skat, som består af årets aktuelle skat, indregnes i resultatopgørelsen. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst foretages fradrag for uddelinger og hensættelse til konsolidering samt

skattemæssige hensættelser til fremtidige almennyttige uddelinger.

Skattelovgivningen tillader skattemæssigt fradrag for hensættelse til senere almennyttige uddelinger. Det er derfor muligt at reducere en eventuel skattepligtig positiv indkomst til nul i opgørelsen af den skattepligtige indkomst ved at foretage en skattemæssig hensættelse til senere uddeling. Den skattemæssige hensættelse til senere uddeling kan ikke indregnes regnskabsmæssigt, hvorfor der opstår en udskudt skatteforpligtelse herpå. Den udskudte skatteforpligtelse indregnes dog ikke i årsregnskabet, idet ledelsen ikke anser det for sandsynligt, at den kommer til beskatning som følge af, at det er ledelsens hensigt fortsat at uddele alle disponible midler i overensstemmelse med fondens formål.

Nøgletal
Nøgletal er opgjort i overensstemmelse med anbefalinger fra organisationen ISOBRO. Nøgletal præsenteret i ledelsesberetningen er beregnet således:

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker:
Overskudsgrad ved indsamlinger m.v.	Resultat af indtægtsskabende aktiviteter *100, divideret med Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Overskudsgrad ved indsamlinger viser den andel af de i regnskabsperioden indtægtsførte midler, som er tilbage til organisationen efter at direkte henførebare omkostninger til frembringelse af indtægterne er fratrukket
Administrationsprocent	Administrationsomkostninger og ikke-fordelbare fællesomkostninger*100, divideret med Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Administrationsprocenten viser den del af organisationens samlede indtægter, der er medgået til administration o.l. og ikke-fordelbare kapacitetsomkostninger
Formålsprocent	Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter*100. Divideret med Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Formålsprocenter viser den andel af organisationens samlede indtægter, der er medgået til formålsbestemte aktiviteter i regnskabsåret i form af afholdte omkostninger som er direkte henførebare til de pågældende aktiviteter
Konsolideringsprocent	Årets resultat*100, divideret med Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Konsolideringsprocenten viser den del af organisationens samlede indtægter, der er medgået til konsolidering af organisationens formue
Sikkerhedsmargin	Egenkapital*100, divideret med Samlede omkostninger til indtægtsskabende, formålsbestemte	Sikkerhedsmargin udtrykker i hvor høj grad egenkapitalen ultimo regnskabsåret kan dække

	og generelle aktiviteter	organisationens omkostninger
Soliditetsgrad	Egenkapital*100, divideret med Balance i alt	Soliditetsgrad udtrykker organisationens finansielle styrke

Gennemsnitligt antal ansatte er beregnet baseret på det samlede indbetalte ATP- bidrag i regnskabsåret for danske medarbejdere (ATP-metoden) tillagt beregnet antal medarbejdere aflønnet i udlandet baseret på registrerede aflønnede timer. Frivillige medarbejdere indgår ikke i det beregnede antal ansatte.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser fondens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og formålsbestemte aktiviteter i året, årets forskydning i likvider og fondens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter og ændringer i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra formålsbestemte aktiviteter viser betalinger i forbindelse med fondens uddelinger til projekter, bidrag til projektstyring, informations- og fortalervirksomhed samt bidrag til forskning og andet humanitært arbejde.

Resultatopgørelse

	Noter	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2017	I alt 2016 tkr.
Udenrigsministeriet (DANIDA)	1	-	-	-	24.000
Andre midler	1	1.321.106	2.466.969	3.788.075	4.042
Private midler	2	160.373.409	10.735.726	171.109.135	147.530
Indtægter ved egen virksomhed	3	182.209	-	182.209	210
Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter		**161.876.724**	**13.202.695**	**175.079.419**	**175.782**
Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter	4	26.208.653	196.506	26.405.159	23.347
Omkostninger ved egen virksomhed	5	137.680	-	137.680	138
Resultat af indtægtsskabende aktiviteter	6	**135.530.391**	**13.006.189**	**148.536.580**	**152.297**
Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger	7	9.726.250	2.270.463	11.996.713	10.848
Resultat før finansielle poster		**125.804.141**	**10.735.726**	**136.539.867**	**141.449**
Finansielle indtægter	8	16.831	0	16.831	13
Finansielle omkostninger	9	2.826	0	2.826	1
Resultat før formålsbestemte aktiviteter		**125.818.146**	**10.735.726**	**136.553.872**	**141.461**
Bidrag til projektstyring	10	15.440.957	0	15.440.957	9.869
Bidrag til informations og fortalervirksomhed	11	5.587.380	0	5.587.380	4.532
Bidrag til forskning og andet humanitært arbejd	12	1.083.435	0	1.083.435	1.123
Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter		**22.111.772**	**0**	**22.111.772**	**15.524**
Årets resultat		**103.706.374**	**10.735.726**	**114.442.100**	**125.937**
Resultatdisponering					
Årets resultat		103.706.374	10.735.726	114.442.100	125.937
Hensat til senere uddeling året før	23	-	4.692.997	4.692.997	21.894
Til disposition		103.706.374	15.428.723	119.135.097	147.831
Der anvendes således:					
Uddelinger i året	24	40.193.147	14.218.398	54.411.545	129.586
Hensat til senere uddeling	23	2.161.983	1.210.325	3.372.308	4.693
Overført til Egenkapitalen	22	61.351.244	-	61.351.244	13.552
		103.706.374	15.428.723	119.135.097	147.831

Balance
Pr. 31. december

Aktiver	Noter	2017	2016
Investeringsbeviser	22	1.021.288	1.006.520
Bankindestående	22	70.512.035	75
Bundne aktiver		**71.533.323**	**1.006.595**
Software	15	864.401	2.448.739
Software under udførelse og forudbetalinger i relation hertil	15	47.250	42.125
Immaterielle anlægsaktiver		**911.651**	**2.490.864**
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	15	134.397	30.471
Indretning lejede lokaler	15	103.800	40.075
Materielle anlægsaktiver		**238.197**	**70.546**
Deposita	16	210.920	641.082
Finansielle anlægsaktiver		**210.920**	**641.082**
Anlægsaktiver		**1.360.768**	**3.202.492**
Varelager		**287.116**	**352.354**
Tilgodehavender hos tilknyttede organisationer	17	1.371.628	1.064.661
Andre tilgodehavender	18	2.038.229	2.451.793
Periodeafgrænsningsposter		499.143	315.932
Tilgodehavender		**3.909.000**	**3.832.386**
Likvide beholdninger		**9.572.871**	**58.700.267**
Omsætningsaktiver		**13.768.987**	**62.885.007**
Disponible aktiver		**15.129.755**	**66.087.499**
Aktiver		**86.663.078**	**67.094.094**

Balance
Pr. 31. december

	Noter	2017	2016
Passiver			
Fondskapital	22	71.533.323	1.006.595
Bunden kapital		**71.533.323**	**1.006.595**
Reserve for offentlige midler	23	0	3.664.976
Reserve for private midler	23	3.372.308	1.028.021
Overført overskud	22	3.630.330	12.791.046
Disponibel kapital		**7.002.638**	**17.484.043**
Egenkapital		**78.535.961**	**18.490.638**
Leverandørgæld		3.881.422	1.147.231
Gæld til tilknyttede organisationer	19	605.848	44.831.798
Anden gæld	20	3.639.847	2.624.427
Kortfristede gældsforpligtelser		**8.127.117**	**48.603.456**
Gældsforpligtelser		**8.127.117**	**48.603.456**
Passiver		**86.663.078**	**67.094.094**

Leje og Leasingforpligtelser	21
Fællesindsamling, Danmarksindsamlingen	26
Beretning om indsamlinger	27

Noter

Pengestrømsanalyse for 2017

	Note	2017	2016
Resultat før finansielle poster		136.539.867	141.448.533
Af- og nedskrivninger		2.161.781	1.888.100
Udvikling i varebeholdninger		65.238	102.811
Udvikling i tilgodehavender		(76.614)	(956.711)
Udvikling i kortfristede gældsforpligtelser		(40.476.337)	22.225.983
Pengestrømme af drift før finansielle poster		**98.213.935**	**164.708.716**
Modtagne finansielle indtægter		16.831	12.654
Betalte finansielle omkostninger		(2.826)	(549)
Pengestrømme vedrørende drift		**98.227.940**	**164.720.821**
Tilgang mv. af immaterielle anlægsaktiver		(468.361)	(1.042.114)
Tilgang mv. af materielle anlægsaktiver		(281.860)	(50.094)
Tilgang mv. af finansielle anlægsaktiver		430.162	(8.029)
Tilgang af bundne aktiver		(70.511.960)	(760.859)
Pengestrømme vedørende investeringer		**(70.832.019)**	**(1.861.096)**
Pengestrømme før formålsbestemte aktiviteter og uddelinger		**27.395.921**	**162.859.725**
Uddelinger i året		(54.411.545)	(129.586.236)
Bidrag til projektstyring		(15.440.957)	(9.868.960)
Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde		(1.083.435)	(1.122.577)
Informations og fortalervirksomhed		(5.587.380)	(4.481.113)
Pengestrømme vedrørende formålsbestemte aktiviteter og uddelinger		**(76.523.317)**	**(145.058.886)**
Ændring i likvider		**(49.127.396)**	**17.800.839**
Likvider 01.01.2017		58.700.267	40.899.428
Likvider 31.12.2017		**9.572.871**	**58.700.267**

Noter

	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2017	I alt 2016
Note 1. Indsamlede offentlige midler				
Udenrigsministeriet (DANIDA):				
Projekter (P)	-	-	-	18.375.000
Fleksible (F) midler	-	-	-	6.164.976
Fleksible (F) midler 2015	-	-	-	(539.976)
Udenrigsministeriet (DANIDA) i alt	-	-	-	24.000.000
Andre midler:				
Kompensation for købsmoms, fra SKAT	1.321.106	-	1.321.106	1.333.851
Biblioteksstyrelsen, distributionstilskud	-	196.506	196.506	204.035
* Andre offentlige midler	-	2.270.463	2.270.463	2.504.532
I alt	1.321.106	2.466.969	3.788.075	4.042.418
Offentlige midler ialt	1.321.106	2.466.969	3.788.075	28.042.418
Note 2. Indsamlede private midler				
Bidragydere	84.101.864	1.095.240	85.197.104	82.667.053
Arv og legater	63.246.024	-	63.246.024	38.604.252
Virksomheder	4.957.040	57.150	5.014.190	7.641.476
Fonde	5.504.800	3.332.664	8.837.464	7.160.262
Private arrangementer	299.786	-	299.786	79.378
Husstandsindsamling 28. maj 2017	2.263.895	-	2.263.895	3.431.192
Fællesindsamlinger	-	6.250.672	6.250.672	7.945.903
I alt	160.373.409	10.735.726	171.109.135	147.529.515
Note 3. Indtægter ved egen virksomhed				
Salg af smykker, julekort mv.	182.209	-	182.209	209.759
I alt	182.209	-	182.209	209.759

* Tilskud fra Økonomistyrelsen på kr.2.027.971 anvendes til delvis dækning af de administrative omkostninger, herunder husleje og løn (jf. Lov nr. 1528 af 27/12/2014, BEK nr. 1120 af 04/09/2013 og BEK nr. 1701 af 21/12/2010

Noter

	I alt 2017	I alt 2016
Note 4. Omkostninger ved indtægtskabende aktiviteter		
Andre eksterne omkostninger	17.185.539	15.047.611
Personaleomkostninger, jf. note 13	7.381.374	6.590.210
Af-og nedskrivninger, jf. note 14	1.838.246	1.709.157
	26.405.159	23.346.978

Note 5. Omkostninger ved egen virksomhed	
Andre eksterne omkostninger (køb af smykker, julekort mv.)	137.680	137.963
	137.680	137.963

	Indtægter 2017	Direkte omkostninger 2017	Resultat 2017	Indtægter 2016	Direkte omkostninger 2016	Resultat 2016
Note 6. Resultat af indtægtsskabende aktiviteter						
Formålsbestemt offentlige tilskud	-	(93.063)	(93.063)	24.000.000	(148.104)	23.851.896
Ikke formålsbestemte andre offentlige tilskud	1.321.106	-	1.321.106	1.251.200	-	1.251.200
Formålsbestemt andre offentlige tilskud	2.466.969	-	2.466.969	2.791.218	-	2.791.218
Ikke formålsbestemte arv og gaver	158.109.514	(26.115.590)	131.993.924	133.174.691	(22.994.839)	110.179.852
Formålsbestemte arv og gaver	10.735.726	(196.506)	10.539.220	10.923.632	(204.035)	10.719.597
Hus- og/eller gadeindsamlinger	2.263.895	-	2.263.895	3.431.192	-	3.431.192
Salg af varer	182.209	(137.680)	44.529	209.759	(137.963)	71.797
	175.079.419	**(26.542.839)**	**148.536.580**	**175.781.692**	**(23.484.941)**	**152.296.752**

Note 7. Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger		
Andre eksterne omkostninger	4.342.696	4.356.582
Bidrag til Læger uden Grænsers internationale kontor	2.313.819	1.823.271
Personaleomkostninger, jf. note 13	5.091.873	4.489.422
Af-og nedskrivninger, jf. note 14	248.325	178.943
	11.996.713	10.848.218

Note 8. Finansielle indtægter		
Renter af indeståender i pengeinstitutter m.v.	-	-
Afkast fra Investeringsforeninger	16.831	12.654
I alt	16.831	12.654

Note 9. Finansielle omkostninger		
Renter af indeståender i pengeinstitutter m.v.	2.826	549
I alt	2.826	549

Note 10. Bidrag til projektstyring		
Andre eksterne omkostninger	12.858.053	8.318.749
Personaleomkostninger, jf. note 13	2.572.994	1.550.211
Af-og nedskrivninger, jf. note 14	9.910	-
	15.440.957	9.868.960

Note 11. Bidrag til Informations og fortalervirksomhed		
Andre eksterne omkostninger	2.432.504	1.778.344
Personaleomkostninger, jf. note 13	3.089.576	2.702.769
Af-og nedskrivninger, jf. note 14	65.300	51.151
	5.587.380	4.532.264

Note 12. Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde		
Bidrag til Drugs for neglected diseases (Dndi)	460.933	494.272
Bidrag til Læger uden Grænsers Access projekt	622.502	628.305
	1.083.435	1.122.577

Noter

	2017	2016
Note 13. Personaleomkostninger		
Løn og gager	16.174.658	13.801.804
Pensionsomkostninger	1.614.873	1.320.524
Andre sociale omkostninger	346.286	210.284
	18.135.817	15.332.612
Personaleomkostninger er fordelt således:		
Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter	7.381.374	6.590.210
Bidrag til projektstyring	2.572.994	1.550.211
Informations og fortalervirksomhed	3.089.576	2.702.769
Ledelses- og administrationsomkostninger	5.091.873	4.489.422
	18.135.817	15.332.612
Heraf samlet vederlag til :		
Management Team (6 personer)	3.850.475	3.662.067
Bestyrelse (mobiltelefon til formanden)	828	1.931
Gennemsnitlig antal medarbejdere	37	31
Gennemsnitlig antal udsendte på danske kontrakter	31	33
Gennemsnitlig antal frivillige	21	21
Note 14. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	2.161.781	1.939.251
	2.161.781	1.939.251
Af- og nedskrivninger er fordelt således:		
Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter	1.838.246	1.709.157
Bidrag til projektstyring	9.910	-
Informations og fortalervirksomhed	65.300	51.151
Ledelses- og administrationsomkostninger	248.325	178.943
	2.161.781	1.939.251

Noter

	2017	2016
Note 15. Anlægsaktiver		
Software		
Kostpris 1. januar	6.858.678	5.565.421
Årets anskaffelser	485.965	1.530.578
Årets afgang	326.316	237.321
Kostpris 31. december	7.018.327	6.858.678
Afskrivninger 1. januar	4.409.939	2.740.410
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	326.317	237.321
Årets afskrivninger	2.070.304	1.906.850
Afskrivning 31. december	6.153.926	4.409.939
Regnskabsmæssig værdi	864.401	2.448.739
Software under udførelse		
Kostpris 1. januar	42.125	530.589
Årets anskaffelser	47.250	42.125
Årets afgang	42.125	530.589
Kostpris 31. december	47.250	42.125
Inventar		
Kostpris 1. januar	125.533	157.258
Årets anskaffelser	152.110	0
Årets afgang	0	31.725
Kostpris 31. december	277.643	125.533
Afskrivninger 1. januar	95.062	116.630
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	0	31.725
Årets afskrivninger	48.184	10.157
Afskrivning 31. december	143.246	95.062
Regnskabsmæssig værdi	134.397	30.471

Noter

	2017	2016
Indretning af lejede lokaler		
Kostpris 1. januar	111.224	61.130
Årets anskaffelser	129.750	50.094
Årets afgang	111.224	0
Kostpris 31. december	129.750	111.224
Afskrivninger 1. januar	71.149	48.904
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	111.224	0
Årets afskrivninger	66.025	22.245
Afskrivning 31. december	25.950	71.149
Regnskabsmæssig værdi	103.800	40.075

Note 16. Finansielle anlægsaktiver

Deposita		
Kostpris 01.01.2017	641.082	633.053
Tilgang	189.675	19.666
Afgang	619.837	11.637
Kostpris 31.12.2017	210.920	641.082

Note 17. Tilgodehavender hos tilknyttede organisationer

MSF - Belgium	191.666	0
MSF - Holland	0	19.812
MSF - Norway	46.832	116.689
MSF - France	387.870	77.866
MSF - Spanien	459.040	194.680
MSF - International office	178.596	477.784
MSF - Epicentre	37.517	127.965
MSF - Schweiz	70.107	49.865
	1.371.628	1.064.661

Noter

	2017	2016
Note 18. Andre tilgodehavender		
Tilgodehavende støttemidler	0	926.048
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	5.255	30.969
Tilgodehavende private midler	1.970.842	1.410.568
Øvrige	62.132	84.207
	2.038.229	2.451.793

Note 19. Gæld til tilknyttede organisationer		
MSF - Belgium	0	44.618.715
MSF - Holland	601.441	0
MSF - Supply	0	2.195
MSF - Sweden	4.407	210.888
	605.848	44.831.798

Note 20. Anden gæld		
Feriepengeforpligtelse	3.190.091	2.515.977
Skyldig moms	363.177	53.071
A-skat m.v.	86.578	55.380
	3.639.847	2.624.428

Note 21. Leje og Leasingforpligtelser		
Huslejeforpligtelse og andre lejeforpligtelser	6.810.979	7.954.887
Som fordeler sig således:		
1 år	970.223	1.143.908
1 - 5 år	3.929.646	3.910.096
5+ år	1.911.110	2.900.884
	6.810.979	7.954.887

Note 22. Egenkapitalopgørelse for 2017

	Investeringsbeviser	Bankindestående	Anden bunden kapital i alt	Bunden kapital i alt	Øremærkede reserver	Frie reserver	Egenkapital i alt
Saldo 01.01.2017	1.006.520	75	0	1.006.595	4.692.997	12.791.046	18.490.638
Regulering primo	0	8.962.214	0	8.962.214	0	-8.962.214	0
Anvendt af tidligere års frie reserver	0	0	0	0	-1.320.689	0	-1.320.689
Årets resultat	0	61.549.746	0	61.549.746	0	-198.502	61.351.244
Dagsværdiregulering af værdipapirer o.l.	14.768	0	0	14.768	0	0	14.768
Egenkapital 31.12.2017	**1.021.288**	**70.512.035**	**0**	**71.533.323**	**3.372.308**	**3.630.330**	**78.535.961**

Offentlige midler	0
Private midler	3.372.308
Øremærkede reserver ialt	**3.372.308**

Note 23. Disponibel kapital

	Hensat til senere uddeling primo	Modtaget i året	Uddelinger i alt 2017	Årets resultat efter uddelinger	Hensat til senere uddeling ultimo
INSTITUTIONELLE MIDLER					
Udsendelsesprogram 2016 (E)	3.664.976	0	-3.664.976	0	0
I alt, Reserve for offentlige midler	3.664.976	0	-3.664.976	0	0
ØVRIGE MIDLER					
Treatfood program	862.028	45.040	-284.103		622.965
Bangladesh	0	1.116.299	-964.513		151.786
Shatila flygtningelejr	165.432		-165.432		0
DR Congo	0	2.595.886	0		2.595.886
Øvrige øremærkede midler	561	1.671	-561		1.671
Øvrige (se regnskabets note vedr. uddelinger)		171.138.314	-49.331.960	121.806.354	
Andre indtægter (jf. resultatopgørelsen)		199.040	0	199.040	
Omkostninger (jf. resultatopgørelsen)				-60.654.150	
I alt, Reserve for private midler	1.028.021	175.096.250	-50.746.569	61.351.244	3.372.308
I ALT	4.692.997	175.096.250	-54.411.545	61.351.244	3.372.308

Noter

Note 24. Uddelinger	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2017	I alt 2016
Afghanistan	4.913.299	7.315	4.920.614	5.074.763
Algeriet	0	0	0	223.481
Australien	0	0	0	1.207
Bangladesh	1.372	0	1.372	0
Bangladesh (OCA) (Rohyngiaer)	0	964.513	964.513	0
Belgien (flygtninge)	350.448	0	350.448	381.583
Bolivia	44.870	0	44.870	5.171
Brasilien	14.159	0	14.159	0
Bulgarien	0	0	0	224
Burundi	750.430	0	750.430	590.911
Bådflygtninge i Middelhavet	435.375	0	435.375	204
Cambodja	258.942	0	258.942	548.176
CAR	1.048.793	0	1.048.793	4.314.951
CAR (OCBA)	0	0	0	2.931.573
CAR (OCP)	0	0	0	902.023
DI 2014; Fødeklinik I Afghanistan	0	0	0	1.750.705
DI 2015; Mumbai, Indien	0	0	0	4.799.858
DI 2016; Kinshasa, DRC	0	32.734	32.734	6.711.072
DI 2017; Doro, Sydudan	0	4.955.404	4.955.404	0
DI 2017; Borno State, Nigeria (OCP)	0	950.000	950.000	0
Domenica	1.152	0	1.152	0
DRCongo	2.571.386	263.436	2.834.822	10.760.140
DRCongo (OCP)	0	0	0	902.023
Egypten	251.474	0	251.474	662.613
Elfenbenskysten	1.997	0	1.997	128.455
Equador	0	0	0	9.105
Eritrea	0	0	0	7.566
Europa, flygtningeindsats	1.113.271	0	1.113.271	3.106.885
Frankrig (flygtninge)	0	0	0	451.011
Guinea	675.730	0	675.730	657.873
Ghana	6.182	0	6.182	
Haiti (Matthew)	0	0	0	8.496.924
Haiti	1.880.406	142.500	2.022.906	451.011
Hjælp Nu, September 2015, Syriske flygtninge	0	0	0	833.538
Indien	1.602.101	0	1.602.101	1.357.689
Indonesien	108.453	0	108.453	375.551
Irak	251.789	0	251.789	919.657
Irak (OCP)	2.434.744	0	2.434.744	
Italien (flygninge)	805.811	0	805.811	1.655.875
Jordan (OCBA)	2.142.575	0	2.142.575	0
Jordan (Gaza) (OCP)	0	0	0	1.900
Jordan (Irak) (OCP)	0	0	0	451.011
Kenya	729.222	0	729.222	1.745.980
Kurdistan	254.793	383.461	638.254	0
Libanon (Syrien)	3.153.886	205.441	3.359.327	5.205.538
Libyen	0	0	0	-74.029
Madagascar	3.910	0	3.910	336.032
Malawi	271.621	0	271.621	1.371.670
Mali	3.122	0	3.122	451.011
Mauretanien	1.392.003	0	1.392.003	579.641
Mexico (OCBA) jordskælv	4.869	0	4.869	0
Mozambique	193.885	0	193.885	1.748.294
Nauru	73.639	0	73.639	0

..... *fortsættes næste side...*

Noter

Note 24. Uddelinger	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2017	I alt 2016
Nepal	0	0	0	13.599
Niger	0	0	0	900.984
Niger (OCBA)	1.266.067		1.266.067	0
Nigeria	407.328	475	407.803	48.708
Nigeria (OCBA)	1.704.321		1.704.321	0
Nordsudan, herunder Darfur provinsen (OCBA)	0	0	0	1.468
Palæstina	4.364	0	4.364	0
Palæstina (OCBA)	389.559	0	389.559	0
Pakistan	2.094.388	0	2.094.388	5.499.195
Rusland	86.725	0	86.725	106.306
Sierra Leone	1.182.999	0	1.182.999	1.076.113
Sydafrika	747.089	0	747.089	2.344.508
Syrien(OCBA)	438.254	0	438.254	
Sydsudan	625.867	259.987	885.854	7.882.174
Sydsudan (OCBA)	0	190	190	1.127.528
Sydsudan (OCP)	0	0	0	451.011
Tanzania	0	0	0	3.945
Treatfood program	0	284.103	284.103	224.106
Tunesien	177.649	0	177.649	576.054
Tyrkiet (Syrien)	214.200	45.353	259.553	2.885.837
Ukraine	391.761	0	391.761	1.161.755
Venezuela	978.052	0	978.052	786.314
Yemen (OCA)	0	475	475	2.138
Yemen (OCBA)	1.363.457	0	1.363.457	
Zimbabwe	375.360	0	375.360	3.456.706
Zimbabwe (OCA, HIV, TB og psykisk behandling I fængsler)	0	2.058.035	2.058.035	2.000.000
MSF Journalist Stipendium 2015	0	0	0	50.000
Regulering til tidligere uddelinger	0	0	0	-21.638
	40.193.147	10.553.422	50.746.569	101.405.677
Danida-midler				
Udsendelsesprogram 2016, 46.H.7-7-141 (E)	0	3.664.976	3.664.976	0
Danidas oplysningsbevilling: ALSO dokumentarfilm, 117.D./PRJ-	0	0	0	21.601
Udsendelsesprogram 2015, 46.H.7-7-141 (E)	0	0	0	7.283.958
Sydsudan: Agok 2016 (P1)	0	0	0	1.837.500
Sydsudan: Doro 2016 (P2)	0	0	0	6.195.000
Sydsudan: Malakal 2016 (P3)	0	0	0	10.342.500
DRC: Gul feber 2016 (F1)	0	0	0	2.500.000
	-	3.664.976	3.664.976	28.180.559
Andre institutionelle midler:				
UN World Food Program, Treatfood	0	0	0	-
Uddelinger i alt	**40.193.147**	**14.218.398**	**54.411.545**	**129.586.236**

Note 25. Danida

	Journalnr.	Total bevilling	Hensat til senere uddeling primo	Modtaget i året	Uddelt i året	Hensat til senere uddeling ultimo
DANIDA MIDLER						
Fleksible (F) midler 2016: UM Journalnr. 2015-55111		3.664.976				0
Udsendelsesprogram 2016 (E)			3.664.976		-3.664.976	0
I alt, Danida midler			3.664.976	0	-3.664.976	0

Noter

Note 26. Fællesindsamling, Danmarksindsamlingen

	DI2013	DI2014	DI2015	DI2016	DI2017	I alt
Modtagne midler primo	5.465.907	6.208.534	6.995.125	7.064.286	0	25.733.852
Modtagne midler 2017				34.457	6.216.215	6.250.672
Samlede midler til rådighed	5.465.907	6.208.534	6.995.125	7.098.743	6.216.215	31.984.524
Administrationsbidrag anvendt i modtagelsesåret (max 7%)	283.323	310.427	349.756	354.937	310.811	1.609.254
Til rådighed for projekter efter fradrag af administrationsbidrag	5.182.584	5.898.107	6.645.369	6.743.806	5.905.404	30.375.270
Heraf						
Anvendt primo	5.182.584	5.898.107	6.645.369	6.711.072	0	24.437.132
Anvendt 2017				32.734	5.905.404	5.938.138
Anvendt ultimo	5.182.584	5.898.107	6.645.369	6.743.806	5.905.404	30.375.270
Til rådighed for projekter pr. 31.12.2017	0	0	0	0	0	0

Note 27 Beretning om indsamlinger

Landsindsamlingen 28. maj 2017

Indledning

Indsamlingen er foretaget i overensstemmelse med Indsamlingsloven og bekendtgørelse nr. 820 af 27. juni 2014, og de indsamlede midler er anført på separat bankkonto.

Indsamlingsformål, godkendt hos Indsamlingsnævnet

De indsamlede midler vil blive anvendt i 2017 til Læger uden Grænsers Fonds arbejde med akut medicinsk nødhjælp i verdens brændpunkter. Lægehjælp, medicin og materiel til mennesker, der lever, hvor sundhedssystemet er brudt sammen eller der ikke er adgang til lægehjælp - fx. på grund af naturkatastrofer, sygdomme, epidemier eller krig.

Beskrivelse af indsamlingsprojektet

I vores oprindelige budget indsendt til Indsamlingsnævnet arbejdede vi med en målsætning for 2017 på 9.410 indsamlere og 8.469.000 kr.
Ved vores første landsindsamling i 2016, erfarede vi, at vi fik et højere gennemsnitsbeløb per indsamler end forventet. Derfor blev forventningerne til antal indsamlere i 2017 nedjusteret til et niveau på godt 7.000 indsamlere men med en indsamlede midler, der forblev uændret på 8.469.000 kr.

Indsamlingens område og j.nr.

14-9220-00008

Antal indsamlere og indsamlede midler

Vi gennemførte den 28. maj 2017 vores anden indsamling, hvor 5.000 indsamlere deltog. Der blev i alt indsamlet 5.909.286 kr.

Kort over anvendte ruter ved indsamlingen

Vi havde indsamlere, der deltog i indsamlingen fordelt over det meste af landet. Kortet nedenfor illustrerer helt specifikt, hvilke postnumre vores indsamling foregik i. De blå cirkler viser, hvor vi havde et opsamlingsområde og de grå cirkler viser, hvor det var muligt at gå en rute.

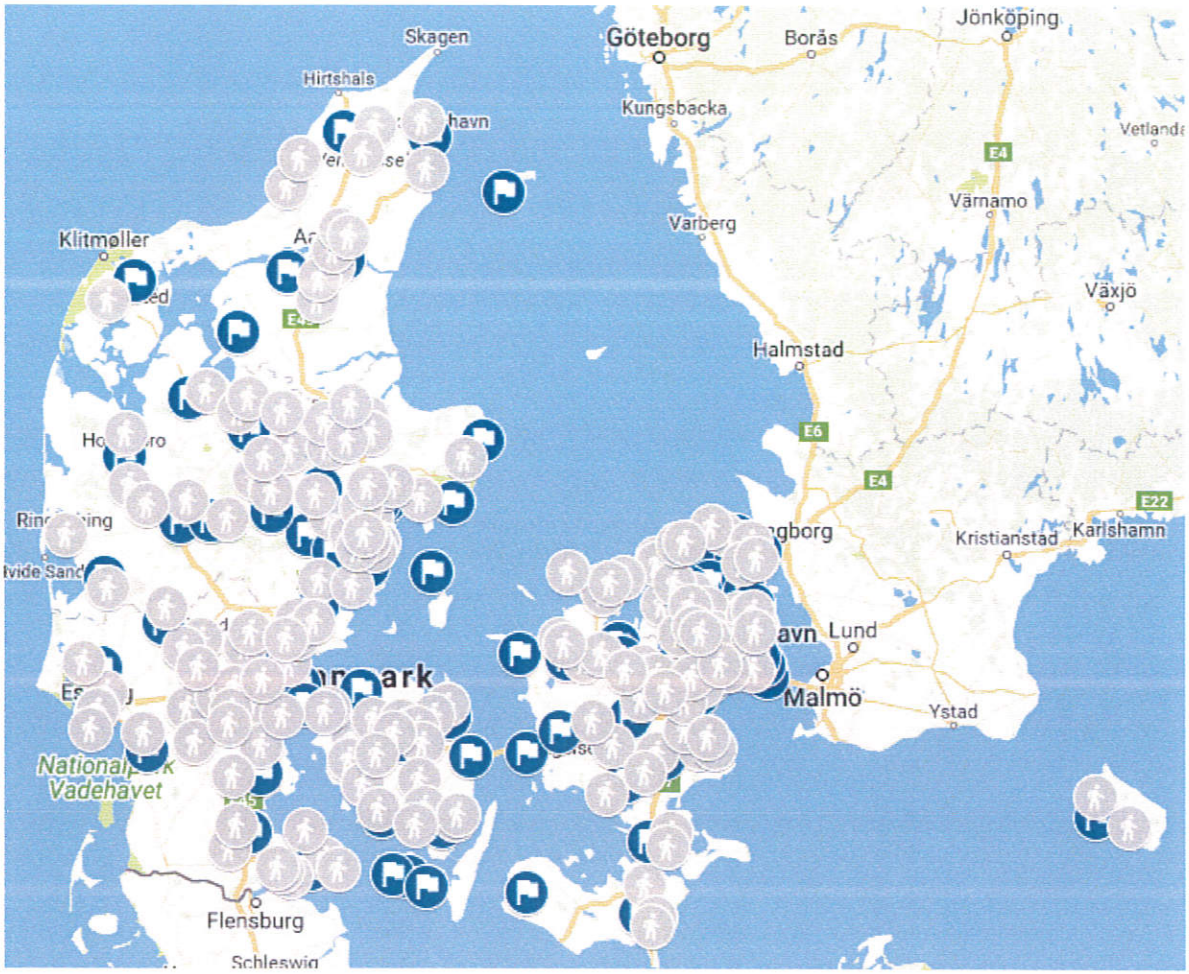

Indsamlingen generelt

Vi nåede ikke vores budget i 2017 til trods for et øget antal indsamlingsområder, som gik fra 100 i 2016 til 130 i 2017. Det mener vi hovedsaligt skyldes at landsindsamlingsdagen lå i Store Bededagsferien. Vi fik mange tilkendegivelser fra personer, der gerne ville have gået for os men som var bortrejst pga. miniferien. Frafaldet ugen op til landsindsamlingen var ligeledes meget højere end året før, hvor årsagen for afbud, var ferien. Det samme gjaldt, da indsamlerne besøgte husstandene på ruterne, hvor mange ikke var hjemme. Det betød, at bøttebeløbet blev lidt mindre end året før. Det lå dog stadig på omkring 1.000 kr. pr indsamler, og de husstande, hvor der var nogen hjemme, var der høje donationer. Efterfølgende sendte vi et spørgeskema ud til at alle indsamlere, hvor den samlede tilbagemelding var, at folk, både indsamlere og donorer, var meget positive overfor Læger uden Grænsers landsindsamling. Vi tror derfor, at vores resultat primært skyldes uheldige omstændigheder ift. indsamlingsdatoen. Vi er derfor allerede nu i gang med at forberede Landsindsamlingen 2018, hvor vi forventer et markant bedre resultat. Når vi herefter har 3 års regnskaber at analysere på, vil det stå klart om Læger uden Grænser kan realisere de økonomiske forventninger tidligere fremsendt til Indsamlingsnævnet.

Løbende indsamling
Vi har i lighed med tidligere år foretaget indsamling af midler i overensstemmelse med Indsamlingsloven og bekendtgørelse nr. 820 af 27. juni 2014.
Overskuddet fra indsamlede midler udgør kr. 10.194.722 anvendes til fordel for akut medicinsk nødhjælpsarbejde i verdens brændpunkter. Lægehjælp, medicin og materiel til mennesker, der lever, hvor sundhedssystemet er brudt sammen eller der ikke er adgang til lægehjælp – f.eks. på grund af naturkatastrofer, sygdomme, epidemier eller krig. De indsamlede midler anvendt i indeværende regnskabsår.

Der udarbejdes særskilte regnskaber for begge indsamlinger, der er tilgængelige på vores hjemmeside //msf.dk.